

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

MEGJELENIK HÉTFŐ ÉS CSÜTÖRTÖK KIVÉTELÉVEL MINDEN NAP.

HIRDETÉSEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vétetnek fel. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Bende Imre-u. 3. szám

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Dr. VALENTIN EMIL.

Főmunkatárs: Dr. Stern József. Társszerkesztő: Ifj. Wagner Antal.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára: 4 fillér

Létszám-emelés.

Nagyon nehéz a mai viszonyok között nyugodtan és izgalom nélkül beszélni a politika eseményeiről. Mégis megpróbáljuk lehető higgadsággal hozzászólni a legujabb foghuzási művelethez, amelyet felső helyről azzal a fölnyes könnyedséggel adnak ma tudunkra, amivel az avatott operatőr elő szokta készíteni áldozatát a közelgő kinokra.

A hadvezetőség, — ezt jelentik hivatalosan, — mindössze negyvenezer emberrel óhajtja ismét emelni az évi ujonc létszámot. Nem követelnek többet, noha tehetnék, mert a sorköteleseknek ennél nagyobb száma is állna rendelkezésre. Ez a megnyugtató annyit jelent, hogy az új létszámemelés után is lesznek még munkabíró férfiak Magyarországon, akik nem járnak uniformisban. Ami kizárólag a katonai felsőség különös kegyének köszönhető.

Jól értsük meg: nem holmi jelentéktelen alkotmányos tényező, közös, vagy magyar, vagy osztrák miniszter adja tudunkra az országtól kérendő új terhek mérvét, hanem egy új politikai faktor: a hadvezetőség közli egyszerűen, hogy így és így lesz. Ez különben egészen természetes. Próbálja valami alkotmányos orgánus, egy Tisza vagy egy parlamenti többség azt mondani, hogy nem így lesz. Majd elintéznék a dolgát. A mesterségesen fentartott látszatokat, amint az már lenni szokott, lassanként felváltják a valóságok. Tisza és a többség és az egész alkotmányos lárifári: a

látszat, a hadvezetőség: a valóság. Ki az a hadvezetőség? A felelet: ez a parlamenti és a választási kirendeltségeknek, a Pavlikoknak és Gerőknek ura és parancsolója. Ez az, aki a nullából többséget csinál és azt megőrzi a népharag ellen. Ezt tanította meg a Tisza létszám-emelést csinálni és ez most csinálja, amit tanult.

És e tudomány eredményeképpen ezután hatszázezer ember fog állandóan fegyverben állani, szemben az eddigi háromszázegynéhányezerral. Ennyi tetterős embert vonnak el az ipari és mezőgazdasági termeléstől. Sebaj, hiszen ipari és mezőgazdasági erőink oly duzzadó egészségűek, hogy még egy kis érvágás nem fog nekik ártani. Azután meg a hadvezetőség alaposan megtudja indokolni az új létszámemelés szükségét. A Balkánon beállott változások fokozott felkészülést tesznek elkerülhetlenné. Minden objektív embernek be kell látnia, hogy a monarkia helyzete ma más, mint volt három-négy évvel ezelőtt.

Jól van, induljunk ki ebből. Ugy is hiába iparkodunk bizonygatni, hogy mi nem akarunk senkitől semmit; ha tehát diplomáciánk nem ugrándozik és oktalankodik, senkivel se lehet bajunk. Az ilyen okoskodás csak mosolyt csalhat a beavatott diplomaták finom ajkára, — és ki ne volna manapság beavatott diplomata? Fogadjuk hát el a tételt: harc-készségünk fokozása ma a monarkiánk létérdeke. A kérdés csak az: vajjon ezekkel a számítás nélkül való szüntelen létszámemelésekkel fokozódik-e a monarkia harc-készsége? Bolond beszéd, mondják erre megint a finom diplomaták. Az iskolágyerek is ki tudja számítani, hogy

kétszer akkora hadilétszám kétszer akkora haderőt jelent.

De milyen arányban áll a mi hadseregünk szaporítása anyagi erőink teherbíró képességeivel? Lehet-e tagadni, hogy diamentrálisan fordított arányban? Nem volt háborunk, csak előkészületeket tettünk a hadviselésre: és hitelünk nullára süllyedt. Állampapírjaink ma is alacsonyabb kurzuson állanak bármelyik balkán országénál. Képzeliük már most el, hogy azt az érckolosszust, amelyre folyton újabb és újabb elviselhetetlen sulyu páncélrétegeket rakunk, egyszer csakugyan mozgásba kellene hoznunk. Akkor derülne csak ki, hogy a csenevész test, melynek gazdasági erejét, izmait, csontszerkezetét elsoványítottuk az iromba páncél kedvéért, az első lépésre összeroskad az aránytalan teher alatt.

A katonákra, a hadvezetőségre azért nem tudunk haragudni. Honnan vennének ők annyi ész, amivel beláthatnák azt az egyszerű igazságot, hogy ha a hadsereg létszáma lenne a döntő, akkor Oroszország volna a világ legerősebb hatalma és Amerika a leggyengébb? Holott ez talán nincs így. A mi haragunk és felháborodásunk azok ellen irányul, akik állami életünk fekszerkezetét megsemmisítették és kiszolgáltatták az országot a militarizmus kielégíthetetlen étvágyának. Ennek az étvágynak, féltő, mindnyájan áldozatául fogunk esni: az ország és a monarkia, a kisebbség és a többség, a bűnösök és az ártatlanok. Meg fog enni bennünket a hadsereg, mint ahogy megevett eddig minden katona-államot a római császárságtól az ottomán birodalomig.

Kristály-só

a legfinomabb és legtisztább hófehér asztali só, a legszigorubb egészségügyi követelmények szerint előállítva.

A Kristály-só kaputató minden jobb fűszer- és csemegetizletben

A »KRISTÁLY-SÓ« a legfinomabb és legtisztább hófehér asztali só; az őrési és előállítási folyamat alatt semminemű tisztatlanság nem érheti, mert valamennyi művelet — még a dobozok megtöltése is — műszaki uton, automatikus géperővel történik, emberi kézzel való érintés nélkül.

»KRISTÁLY-SÓ« egészség-ápoló és tápláló erejű, a csontot, velőt, idegeket fejleszti, az étvágyat s emésztést elősegíti.

A »KRISTÁLY-SÓ« higiénikus jellege mellett antihigroszkopikus természetű is, tehát — ellentétben a közhasználatu sóval — nem szívja magába a levegőbeli nedvességet.

A »KRISTÁLY-SÓ« tehát nem áll össze, nem piszkolódik, hófehér kristály szemekben marad, miért is használata nemcsak a leg egészségesebb, hanem a legtakarékosabb sófogyasztás.

Kristály-só

egészség-ápoló és tápláló-erejű! Nem áll össze s nem csomósodik! Étvágy-gerjesztő! Emésztés segítő!

Ára dobozonként (1 kilogramm) 1 korona.

Kapható: Drescher Gyula kereskedésében Baján.

A tüzoltó testület választmányi határozatai.

Baja, 1913. augusztus hó 11.

Szombaton a tüzoltó testület választmányi ülést tartott, mely választmányi ülésnek két nagyon fontos tárgya volt. Az egyik tárgy a már lapunkban többször megirt

mentőkocsi beszerzése

és ezzel kapcsolatban a mentőegyesület szervezése volt. Ugyanis dr. Fehér Lőrinc tüzoltófőparancsnok indítványozta, hogy a tüzoltó testület szervezen mentőegyesületet s e célból a választmány a szervezendő egyesület alapfeltételét, egy esetleg két mentőkocsit szerezzen be. A választmány úgy határozott, hogy bár Fehér Lőrinc indítványát a legteljesebb mértékben helyesli, egyelőre ilyen formában az indítványt a nagy anyagi megerőltetés miatt nem fogadja el. Ugyanis nem lenne elegendő a mentőkocsi beszerzése, hanem a tüzoltó testület lóállományát is szaporítani kellene, ami pedig az egyesület tulajdoni anyagi megerőltetését idézné elő. Megkérte azonban a választmány a Magyar Vöröskereszt egyesületet, hogy ajándékozzon a felállítandó mentőegyesületnek egy mentőkocsit s akkor a szükséges lovak beszerzéséről majd gondoskodni fog a tüzoltó testület.

A másik ügy tárgyalása a

motorfecskeendő

ügye már több eredménnyel járt, amennyiben a választmány felhatalmazta a főparancsnokságot egy turbina rendszerű motorfecskeendő megvételére.

Dr. Fehér Lőrinc már ki is szemelte a megfelelő motort, midőn a múlt héten e célból tanulmányton megtekintette a vidéki tüzoltóságok motorfecskeendőit. Legalkalmasabbnak találta a Temesvároton használatban levő turbinás motorfecskeendőt, mely percenkint 500 liter vizet bocsát ki 4 csőn keresztül. A motor 24 mp. alatt üzemképes, egy lendítőkerék megfordítására működni kezd. Kezelésére egy ember elegendő s így megszűnik majd a tüzeseteknél az az anomália, hogy csendőröknek kell karhatalommal kényszeríteni az embereket a szivattyúk hajtására. A motor egy kilométerről nyomja a vizet rendkívül erős sugárban, erre az előnyére különösen Baján sokszor lesz szükség, mikor a közelben nincs víz. A gőzfecskeendő 5800 koronába kerül és még valószínűleg a nyár folyamán fogja azt dr. Fehér Lőrinc beszerezni, amiáltal tüzoltótestületünk felszerelése a legmodernebb alapokra helyeződik és képessé teszi a tüzoltókat még a nagyobb tűzveszedelmeknél is a legeredményesebb munkára.

TELEFONHIREK.

Bpest 1913. augusztus 9

Heltai főpolgármester temetése.

Heltai Ferenc holttestét ma este hozták Budapestre, temetése csütörtök délután félhárom órakor lesz.

Palavicini őrgróf nyilatkozata.

Pallavicini őrgróf nyilatkozott adott ma közre, melyben kijelenti, hogy semmi oka sincs arra, hogy a Somogy megye közgyűlésén elhangzott vádjait visszavonja. A Budapesti Tudósító hirtelen egészen másra vonatkozott s most már annak a dolga, hogy megnevezzék, kire értette a hazug jelzőt.

Ferdinánd beteg.

Szófiából jelentik, hogy Ferdinánd király súlyos beteg, legközelebb valószínűleg magyarországi kastélyába jön pihenni. Akik látták a királyt utolsó sétakocsizása alkalmával azoknak feltűnt, hogy a király pár hónap alatt galambós lett.

NAPIHIREK.

A „Bajai Célövész Társulat” reorganizálása.

F. hó 10-én vasárnap délelőtt a Bajai Célövész Társulat rendkívüli közgyűlést tartott melynek főprogrampontja az elnöki állás betöltése volt.

Egyhangú választás útján Halász Károly tábornok lett a Lökert elnöke s így az egyesület válsága a legszerencsésebb megoldást nyert.

Részletes tudósításunk a következő:

Somogyi Emil ügyvezető elnök megnyitja a rendkívüli közgyűlést, üdvözlő a teljes számban megjelenteket és elnökül ajánlja Halász Károly tábornokot, akit is a közgyűlés viharos ováció közepette egyhangulag örömmel választ meg.

Halász Károly az új elnök elfoglalja az elnöki széket s rövid programot ad, melynek vezérelve a Lökertnek demokratikus alapon való fentartása és továbbfejlesztése. Ő különbséget csak becsületes és nem becsületes ember közt lát, ennél fogva minden becsületes polgártársát szívesen látja az egyesületben, melynek felvirágoztatását szívvel-lélekkel ambicionálni fogja.

A harsány éljenzéssel fogadott elnök megnyitó után Bernhardt Ernő igazgatósági tag üdvözlő az új elnököt a Társulat nevében és gratulál az egyesületnek a szerencsés választáshoz.

A jelen voltak egyértelmű helyeslése után a lökerti titkár Dr. Stern József indítványt tesz a lökerti újjászervezésével kapcsolatosan újabb tagtársaknak úgy társadalmi, mint magánaton való megnyerése végett agitáció indítása iránt.

Az indítványt egyhangulag elfogadja a közgyűlés, mire az elnök zajos éltetésével véget ért a közgyűlés.

Devich Dezső biztos indulása. A „Magyar TK.” augusztus hó 15-én és 17-én rendezendő nemzetközi uszóversenyén a hátuszás bajnoki főversenyben városunk sportéletének egyik büszkesége, Devich Dezső is részt vesz. Ismerve e kiváló sportférfit eddig elért szépszámu sikereit, alapos reményünk van arra, hogy a hátuszás bajnoki főversenyében, ahol hazánk és külföld legkiválóbb uszóival fog mérkőzni, a magyar sportnak jó hírét győzelmével ismét növelni fogja.

Elyázolás. Varga György 6 éves gyermekén a székér átgázolt és jobb láb combcsontját eltörtte.

Sikkasztó kocsis. Scherer József kocsist gazdája Allaga Ottó megbizta, hogy vigyen 100 koronát ki a kültekli szőlőbe fűához a napszamosok kifizetése céljából. Scherer azonban a pénzt zsebre vágta és azzal megugrott.

Világlátványosság! Barnum és Bailey cirkusz leghíresebb csillagaiból kiválasztott társulata. Cirkusz Könyöt Brothers, Európa lelegegánsabb legnagyobb vállalat e napokban tartja megnyitó diszeloadását. Különvonattal e hó 13-án érkezik Bajára és még aznap tartja érdekesnél érdekesebb előadásainak sorozatát. Ezen kiváló vállalat nem mint más kétes értékű kisebb társulat módjára csak a reklámdob hangjával csábítja a közönséget, hanem tényleg elsőrangú műsorával, mely világhírű attrakciókból van összeállítva a közönségre felejthetetlen benyomást gyakorol. Különösen a ló és egyéb állatok idomítására nagy gond van fordítva, továbbá a lovaglasi gyakorlatokban utólérhetetlen ezen cirkusz. Megemlítendő még, hogy a cirkusnak saját villanyfejlesztő telepe és kitűnő zenekara van. Jegyek az érkezési napon 10 órától kezdve a cirkusz I. számú pénztári kocsijában kaphatók.

ERNSZT JOZSEF

segédskorkező.

Telefon: Szerkesztőség és kiadóhiv. 101.

„Robur”

Világot hódít!

Magyar gyártmány.

Aan szerencsém a n. é közönség szives tudomására hozni, hogy üzletemet (Központi Szálló épületében) újonnan átalakítottam és saját készítményű cipőimmel dusan felszereltem. — Ugyisint abban a kellemes helyzetbe jutottam, hogy a világhírű „Robur” cipőket Baja és környékére az egyedülárusítást megszereztem. A „ROBUR” cipők az eddigi összes gyártmányokat felülmulják.

Robur-cipő

forinjája, finomsága és tartóssága utólérhetetlen.

Kapható: SZILÁGYI SÁNDOR cipő-üzletében. Főület BAJA, (a „Központi” épületében. Fiókület Bátaszéken.

Megérkeztek a tavaszi újdonságok. „Robur”-cipő a legkényesebb igényeket kielégítik!

SPORT.

Sport-Naptár.

- Auguszt. 15. Kalocsán football mérkőzés a BSE.—KSC. között.
- Auguszt. 17. Kerékpár- és gyaloglóverseny délután 4 órakor.
- Ugyanakkor délelőtt 11 órakor a Pandur-sziget körül uszása.
- Ugyanakkor déli 12 óra 41 perckor indulás Bonyhádra a BSE.—BAC. football mérkőzésére.
- Auguszt. 20. pisztoly verseny a Lőkertben
- Auguszt. 24. Baján football meccs a Kalo-csai S. C. ellen.

Gépharisnya kötődébe egy leány tanoncnak
fizetéssel felvétetik.
Baja, Szt. Antal-utca 45. szám

Törlesztéses kölcsönöket
engedélyezünk

15-től—65 évig

terjedő időtartamra

4¹/₂ 0 alapon,

kedvező feltételek mellett.

Bajai Keresk. és Iparbank.

Teljes ellátás.

Teljes ellátás, jó házikoszt, külön szobával, leginkább felnőttek részére kapható:
Szent-László-utca 56. sz. alatt.

Kiadó lakás.

5 parkettázott szobából álló emeleti lakás — megfelelő mellékhelyiségekkel — f. évi novemer hó 1-őre kiadó. Bővebb értesítést ad a „Polg. olv. egyeslet” elnöksége.

Csinos,

független orosz hölgy

150.000 korona készpénzhozomány, később még nagyobb örökség, osztrák vagy magyar férjet óhajt. Csakis komoly ajánlkozók (vagyon, vallás mellekes) irjanak — de ne névtelenül — e címre: „HYMEN” BERLIN 18.

Tanulót

megfelelő iskolai képzettséggel felvesz
ifj. Wagner Antal
könyv- és papirkereskedő

Kiadó lakás.

2 szoba, előszoba és a többi mellékhelyiségekből álló utcai lakás magános egyén vagy gyermektelen házaspárnak kiadó. Erzsébet királyné utca 32.

Megfelelő iskolai képzettséggel bíró fiu

tanulóul

fizetéssel felvétetik

Nánay Lajos könyvnyomdájában
Baja, Tóth Kálmán-tér.

Kérek gyorsan — a vasúthoz megyek.

hat doboz Fay-féle valódi sodeni ásványpasztillát. De kérem, ne utánzatot adjon, mert nekem olyan pasztilla kell, amely a sodeni községi forrásból készült, amelyet gyógycélra használnak. Fay sodenije hozzátartozik az én legfontosabb felszerelésemhez, mert hirtelen időváltozásnál, bõrig áztató esőben, erős szélben, komoly meghülés ellen mindig használ s mert a Fay valódi sodenije elhárítja vagy rögtönösen megszünteti a batt. Ideális szer! Különös ismertetőjele, a Fay név és fehér ellenőrzőszalagon Sodeni község polgármesteri hivatalának igazolása.

Kiadó korcsmahelyiség.

Az Erzsébet királyné-utcában 54 számú házban korcsmái helyiség lakással együtt nov-1-re kiadó. Értekezni ugyanott.

Legjobb szepitőszert! Hölgyeknek nélkülözhetlen
Orakodjunk az utánzatoktól. Tõrv.
védre. Csodás, gyors és biztos hatása.

A NŐI SZÉPSÉG

elérésére, tökéletesítésére és fenntartására legkitünőbb és legbiztosabb a vegyítiszta, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmazó, teljesen ártalmatlan, minden gyógyszer-tárban, drogériában és illatszerekkereskedésben kapható **Földes-féle**

MARGIT-CREME MARGIT-SZAPPAN

Ezen világhírű arckenőcs eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, miteszert és más minden bőrbajt, sőt ráncokat, himlőhelyeket is, az arcot fehérré, simává és üdévé varázsolja. Ára: kis tégely 1 kor., nagy 2 kor. Margit-hölgypor (3 féle színben) 1-20 kor. Margit-szappan 70 fill., Margit-fogpep (Zahnpaste) 1 kor. Margit-arcvíz 1 kor. Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldés után küldi a készítő:

Földes Kelemen gyógyszerész, Arad
Főlerakat Baján:
Dr. Makray László gyógyszer-tárban.

Világvállalat! Először Európában!

Csak 3 nap! Könyöt Brothers amerikai cirkusza Csk 3 nap!

BARNUM és BAILEY CIRKUSZ

legkitünőbb csillagaiból álló társulatával csak 3 napig Európa legszebb, legnagyobb és legkitünőbb cirkusza Baja város és környékének becses tudomására adom, hogy egész vállalatommal **18-án** külön vonattal érkezem és augusztus hó **18-án** este 8 órakor a vonatkert mellett levő játéktéren

NAGY DISZELŐADÁST

rendezek. — Előadásokat 3 napon át fogok tartani, melyek minden eddig bemutatott mutatványokat felülmúlnak.

Kedden 19 én és szerdán 20-án délután is, 2 nagy előadás.

Vállalatom nem tévesztendő össze hasonló utazó cirkuszokkal. Mutatványaim eddig még egyetlen cirkuszban sem kerültek bemutatásra. Jegyek előre kaphatók az érkezés napján reggel 10 órától az 1-ső számú kocsinál. Bővebbet a falragaszokon.

THIERRY A. GYÓGYSZERÉSZ BALZSAMA

Utólérhetetlen hatása tüdő- és mellbetegségeknel, enyhíti a katarust, megszünteti a fájdalmat okozó köhögést. Torokgyulladás, rekedséget és gégebetegségeket megszüntet, valamint lázt, különösen jóhatású gyomorgörös és kolika ellen. Gyógyhatásu aranyér és altesti bántalmaknál, tisztítja a veséket, étvágygerjesztő, elősegíti az emésztést. Kitűnően bevált fogfájásnál, odvas fogak, szájbűznel, valamint az összes szájszáj- és fogbetegségek, büffögés ellen, megszünteti a szájszáj- vagy gyomortól eredő bűzt. Jó hatása pántlikagilisztánál. Meggyógyít minden sebet, sebhelyt, orbáncot, láztól eredő hólyagot, kelést, szemölcsöt, égési sebeket, megfagyott testrészeket, vart és kiütést. Fülbántalmak ellen kitűnő hatású. Minden háznál különösen influenza, kolera vagy más járványoknál kéznél legyen.

Irjunk: THIERRY A. Őrangyal-gyógytárának PREGRADA, Rohitsch mellett.

12 kis, v 6 dupla, v 1 nagy specialüveg 5-60 korona. Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árengedmény.

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcse.

Megakadályoz s megszüntet vérmérgezést, fájdalmas operációkat leggyakrabban feleslegessé tesz. Használatos gyerekágyas nőknél fájó emiők, tejmegindeítés, rekedés, emlőkeményítés ellen. Orbánc, feltört lábak, sebek, dagadt vegegyek, csontszu, fekélyek, ütés, szurás, lövés, vágás vagy zuzodás által okozott sebeknél kitűnő gyógyhatásu szer. Idegen testek eltávolítására mint: üveg, szálka, por, seret tüske stb., kinövések, karbunkulus, képződmények, valamint rák ellen, féreg, rothadás, körömgtyülés, hólyag, égési sebek, hosszú betegségeknel előforduló fölfekvéseknél, vérkeleéseknél, fülfolysánál, valamint kipállás esetén csecsemőknel stb. jó hatásu.

2 tégely ára K 3.80 a pénz előzetes beküldése vagy utáévet mellett kapható.

Budapesten kapható: Török József gyógytárában, valamint az ország legtöbb gyógy-szertárában. Nagyban: Thalmayer és Seitz, Kochmeister Utóda, Radanovits Testv. drogueriákban. Ahol nincs lerakat rendeljünk közvetlenül:

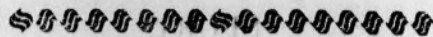
THIERRY A. Őrangyal-gyógyszertárából PREGRADA (Rohitsch-Sauerbrunn mellett)

NÁNAY LAJOS

■ ■ KÖNYVNYOMDÁJA ■ ■

BAJA GRÓF
■ ZICHY ■
BÓDOG-TÉR

■ ELVÁLLAL MINDEN E
SZAKMÁBA VÁGÓ MUN-
KÁT CSINOS KIVITEL-
BEN JUTÁNYOS ÁRBAN.

SALVATOR

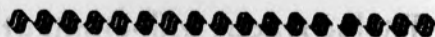

GUMMI SARKAK
VILÁG CZIKK

UTÓLÉRHETILEN
TARTÓSSÁGÚ!

MINDENŐTT
KAPHATÓ.

Wasbeton oszlop

a legjobb és leg-
olcsóbb **keri-
tés-oszlop** el-
pusztíthatatlan.
Bármilyen méret-
ben készül.

Terrenol

az egyedüli tűz-
álló asbest cement
palla állandóan
raktáron van.

Grünhut Miksa

Spitzer-féle téglá-, cementáru- és műkögyára
Baja.

Hirdetések jutányosan vétetnek fel.